

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ  
ННІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ БОТАНІЧНИЙ САД ім. М.М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ  
КІЇВСЬКОЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
АСОЦІАЦІЯ ЛАНДШАФТНИХ АРХІТЕКТОРІВ УКРАЇНИ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

учасників

**Всеукраїнської науково-практичної конференції  
СУЧASНИЙ ЛАНДШАФТ:  
ПРОЕКТУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ  
17-18 листопада 2016 р.**



**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ  
ННІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

**учасників :**

**Всеукраїнської науково-практичної конференції  
СУЧASНИЙ ЛАНДШАФТ:  
ПРОЕКТУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ  
17-18 листопада 2016 р.**

**Київ – 2016**

## Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасний ландшафт: проектування, формування, збереження»

Відповідальні за випуск:

*Сидоренко І.О.*, к.б.н., завідувач кафедри ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва;

*Кушнір А.І.*, к.б.н., доцент, кафедри ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва;

*Суханова О.А.*, к.с.-г.н., доцент, кафедри ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва.

Матеріали конференції друкуються  
в авторській редакції

### Тематики конференції

1. Сучасна ландшафтна освіта
2. Об'єкти ландшафтної архітектури як соціокультурне архітектурне середовище
3. Сучасні тенденції в проектуванні урбанізованих та заміських ландшафтів
4. Проблеми збереження та відновлення історичних ландшафтів
5. Технології та матеріали у будівництві ландшафтних об'єктів
6. Використання та збереження біорізноманіття рослин в антропогенних ландшафтах
7. Правове регулювання використання та охорони ландшафтних об'єктів

Зам. № 10 85

Формат 60x90 1/16. Папір офсетний. Друк – ризографія.

Наклад 100 прим. Ум. друк. арк.4,9

Друк «ЦП «КОМПРИНТ», Свідоцтво ДК №4131, від 04.08.2011р.

м. Київ, вул. Предславинська, 28

528-05-42, 067-209-54-30

email: komprint@ukr.net

Національний університет біоресурсів  
і природокористування України,  
ННІ лісового і садово-паркового господарства, 2016

## ДВІР ЯК МІКРОСВІТ ВЕЛИКОГО МІСТА

*O.A. Трошикіна, кандидат архітектури  
Національний авіаційний університет*

Двір – це елементарна частка міського простору, віднесеної до певного будинку або групи будинків. Чітко фікований, замкнутий простір міського двору завжди співвимірний людині. Двори, як правило з'єднуються між собою за допомогою арок або наскрізних проходів у будинках, утворюючи складну розгалужену систему внутрішньо квартальних просторів, що пронизує в окремих випадках великі ділянки міської території. Двір є простим і тому особливо важливим типом універсального простору громадського призначення. Це проміжний простір під час переходу людини від дверей своєї квартири до неосяжного простору міста. В той же час, міський двір – це захищений простір, межа поділу території на «свою» і «чужу». Точкою відліку «максимально своє» є саме житло (будинок, квартира), а «максимально чуже» – місто як таке.

У дворі види діяльності і форми поведінки мають стійкий вигляд і часові рамки. Тут відбувається контакти мешканців із знайомими (при вході до будинку) та зустрічі сусідів, обмін між ними місцевими новинами і поглядами на політичну ситуацію в країні. Архетипом цього простору і ритуальної поведінки в ньому є збір людей біля водозабірної колонки чи колодязю. Основні види діяльності і типи поведінки людини – стояння, сидіння, спілкування, відпочинок або, в разі конфліктної ситуації, напруга (сварка). Обов'язковим є привітання сусідів. В разі конфлікту сусіди не вітаються демонстративно.

Двір мислиться як приватна територія, тому винести сміття можна в халаті і капцях, можна вибивати підстилки, загоряти, створювати клумби, саджати плодові дерева. Мешканці добре знають один одного і що кому належить на території двору – хто за якою клумбою доглядає, хто яке дерево посадив. Таки чином відбувається повний контроль над територією. Незнайомці викликають неприховану цікавість, їх розглядають і розпитують до кого прийшли. Вони

сприймаються як чужаки на своїй території, тому місцеві відносяться до них із підозрою. Разом із тим, і чужаки відчувають себе не комфортно під пильними поглядами місцевих.

З точки зору мешканців простір двору не є рівнозначним і різні частини його території засвоюються по-різному і в різній мірі. Перш за все освоюються ділянки, найближчі до будинку. Клумби і парковки автомобілів, що туляться до вікон – свідчать про прагнення відокремитись всередині двору, створити власний мікропростір. Знаками освоєнні простору є предмети домашнього побуту: білизна на мотузці, стільчик перед входом в під'їзд, кинуті іграшки в пісочниці тощо. Проте, із поступовим переміщенням господарсько-побутової діяльності всередину житла двори, особливо сучасні, все частіше залишаються не освоєні предметно і не означені як приватний простір, який відрізняється від сусіднього.

Сьогодні постає багато викликів у благоустрою і озелененні міських територій, причому в аспекті створення громадських просторів, які потрібні місцевим мешканцям, а не чиновникам. Двір у цій системі є найменшим міським громадським простором таким собі мікросвітом великого міста. Відповідно, і ставиться до нього потрібно із врахуванням побажань і потреб місцевих мешканців із залученням їх до співпраці із архітекторами та ландшафтними дизайнерами. Громадські слухання повинні проходити не формально, в робочий час, а тоді, коли це зручно мешканцям. Тільки тоді мешканці будуть мати справжнє право на місто, на свій двір.

В цілому озеленення і благоустрій двору завжди сприймаються позитивно, але до тих пір, поки мешканців задовольняє ситуація із паркуванням їх власного автомобіля. Як тільки ситуація змінюється – власні інтереси стають вищими за колективні. Саме тому проектування двору, його реконструкція, благоустрій і озеленення повинні відбуватись лише після погодження із громадою двору. Лише тоді мешканці стануть сприймати цю територію як свою і відповідно ставитись до неї.